

Lovforslag nr. L 14. Fremsat den 25. oktober 1994 af Anne Baastrup (SF), Steen Gade (SF), Jes Lunde (SF) og Villy Søvndal (SF)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel (Ophævelse af varighedsbegrænsningen)

§ 1

I lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, jf. lovbekendtgørelse nr. 549 af 23. juni 1994, foretages følgende ændringer:

1. I *kapitel 10* udgår i kapiteloverskriften ordene »Varighedsbegrænsning og«.

2. § 22 ophæves.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 1995.

Bemærkninger til lovforslaget

Ifølge de gældende regler mister man retten til sygedagpenge, hvis man har været syg i 52 uger inden for de sidste 18 måneder. Sådan har det været siden 2. april 1990, hvor denne varighedsbegrænsning trådte i kraft. Bestemmelsen blev gennemført af den daværende borgerlige regering under livlig medvirken fra Socialdemokratiet, der leverede stemmer til en af de mere asociale love, der er blevet gennemført under den borgerlige regering. Det skal bemærkes, at varighedsbegrænsningen før denne lovs ikrafttræden var knap 2 år.

Det er karakteristisk for varighedsbegrænsningen, at den kun rammer langvarigt og alvorligt syge mennesker, der altså oven i deres alvorlige sygdom også skal plages med økonomiske problemer. De henvises til kontanthjælp. Men hvis f.eks. ens ægtefælle bare har en almindelig lønindtægt, udelukkes man fra kontanthjælp.

Det er ikke sjældent, at disse mennesker rådgives af kommunens socialforvaltning om, at det letteste vil være at opløse familien. Det giver nemlig mulighed for kontanthjælp.

Det er en forfærdelig situation, de pågældende sættes i. Deres eneste fejl er, at de ikke er raske nok til at melde sig på arbejdsmarkedet, ej heller syge nok til, at man kan konstatere et varigt erhvervsevnetab, så de kan indstilles til førtidspension.

Der er reelt tale om et hul i lovgivningen, som alt for mange mennesker falder i. Og taler man med dem, står de helt uforstående over for det Kafkaske i deres situation.

Varighedsbegrænsningen kan f.eks. også betyde, at mennesker, der står på venteliste til operation, men som ikke præcist kan oplyse, hvornår de skal indlægges, kan blive mødt med en trussel om at miste deres sygedagpenge. Når man ved, hvordan ventelisterne er, er det ikke svært at sætte sig ind i de problemer, de pågældende sygedagpengemodtagere oplever.

I 1992 drejede det sig om ca. 4000 mennesker, som på denne måde faldt for varighedsbegrænsningen.

I forbindelse med behandlingen af lovforslaget om dagpenge ved sygdom eller fødsel i efteråret 1989, der bl.a. førte til den nuværende varighedsbe-

grænsning, påpegede SF gentagne gange disse konsekvenser. Men blandt andet Socialdemokratiet ville ikke høre om problemer ved varighedsbegrænsningen.

Socialdemokratiets forudsætning for at stemme for en varighedsbegrænsning på 1 år var en urealistisk forventning om, at ingen ville falde for varighedsbegrænsningen. De ville i stedet blive revalideret.

Det har bare vist sig, at det ikke holder stik, hvad enhver kunne have sagt sig selv.

Den 10. december 1991 fremsatte SF et mindre vidtgående lovforslag til afbødning af varighedsbegrænsningens mest problematiske sider. Det drejede sig om helt åbenbare problemer, idet SF foreslog at give ret til forlængelse af dagpengeperioden ud over det ene år i de situationer, hvor man ikke havde fået afgjort sin sag om arbejdsskadeerstatning eller førtidspension. Se lovforslag nr. L 161, 1991-92, af Villy Søvnal (SF) m.fl. (se Folketingstidende 1991-92, forhandlingerne sp. 3560 og 5111 og tillæg A sp. 3475). Lovforslaget blev ikke vedtaget.

Den nuværende lovgivning giver meget administrativt besvær for kommunerne, fordi de til stadighed skal kontrollere, om de forskellige undtagelsesbestemmelser, der giver mulighed for forlængelse af sygedagpengene, er opfyldt eller ej, som f.eks. om det er overvejende sandsynligt, at revalidering vil blive iværksat, eller om en lægebehandling vil kunne genskabe arbejdsdygtigheden.

Socialkommissionen (hvis formand, Aase Olesen, var socialminister, da varighedsbegrænsningen blev strammet til 1 år) var i sin rapport »Arbejde og velfærd« inde på problemerne ved varighedsbegrænsningen: »For det første har den nuværende maksimumsperiode for sygedagpenge på 1 år medført, at kommunerne har måttet dispensere fra den generelle varighedsbegrænsning i adskillige tilfælde, og at et stort antal langvarigt syge, som ikke falder ind under de gældende dispensationsregler, har mistet deres forsørgelsesgrundlag pga. forhold, som de ikke har indflydelse på. Dette problem må forventes at blive større i de kommende år, selv om revalideringsindsatsen styrkes. Det skyldes, at antallet af syge under

langvarig behandling og mellem forskellige behandlingsforløb sandsynligvis vil stige i takt med de øgede medicinske og lægelige muligheder for sygdomsbehandling.«

Socialkommissionen foreslår på denne baggrund, at varighedsbegrænsningen igen skal være 2 år.

SF's forslag er som nævnt at fjerne varighedsbegrænsningen som sådan.

Det er naturligvis ikke meningen, at dette lovforslag skal skabe en sovepude for kommunerne, så folk kan forblive på sygedagpenge i årevis, tværtimod. Kommunerne skal selvfølgelig være forpligtet til hurtig opfølgning og støtte over for sygedagpengemodtagere. Men i øjeblikket er der hvert år flere

tusinde menneskers liv, der falder sammen som følge af reglerne.

Formålet er derfor at skabe et økonomisk sikkerhedsnet for de mennesker, der hverken er syge nok eller raske nok – uden at det på nogen måde er deres skyld.

Nettoomkostningerne ved lovforslaget skønnes til ca. 85 mio. kr. Dette tal bygger på den metode, som Socialministeriet har anvendt i notat fra 19. december 1993 og nye tal fra Danmarks Statistik vedrørende 1993. Dette skøn for omkostningerne modregner ikke de uden tvivl betydelige administrative lettelser, som lovforslaget vil medføre.